

Soud první stolice (zemský civilní soud) zamítl návrh na vydání rozsudku pro zmeškání následkem nepodání odpovědi stranou žalovanou pro neúplnost, neurčitost a všeobecnost údajů žalující strany o skutečnostech, které mají dáti soudu pevný podklad pro stanovení výživného, a odvolal se při tom na předpisy §§ů 226, 396 a 398 c. ř. s. Rekursní soud uložil prvému soudu, by o návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání znovu rozhodl, nedbaje důvodu, pro nějž návrh zamítl. Důvody: Předpisy §§ů 226, 396 a 398 c. ř. s. neodůvodňují usnesení prvního soudu, naopak jsou s ním v rozporu. Dle §u 226 c. ř. s. má žaloba míti určitý obsah a zejména uvést stručně a úplně skutečnosti, o něž opírá se nárok žalobcův ve věci hlavní i vedlejší. Není-li tohoto obsahu, nemůže býti zamítnuta, nýbrž nejvýše vrácena k opravě. Nestalo-li se tak a byla-li přijata za základ řízení, jsou jejím obsahem určeny okolnosti, které zůstanou předmětem jednání. V §u 396 c. ř. s. se stanoví, že, zmešká-li strana první rok, platí skutkové okolnosti, přednesené stranou přítomnou, za pravdivé, pokud nejsou vyvráceny důkazy, které jsou po ruce. Dle §u 398 c. ř. s. nastávají tytéž účinky, nebyla-li podána odpověď na žalobu. Z toho plyne, že zde nastalo zmeškání a účinky jeho a že návrh na vydání rozsudku pro zmeškání byl plně odůvodněn. Zákon v §u 402 c. ř. s. výslovně uvádí případy, kdy má býti návrh zamítnut, nezná však případu, kde okolnosti, v žalobě tvrzené, nestačí k odůvodnění žalobního nároku. Návrhem na vydání rozsudku pro zmeškání jest řízení skončeno a, nestačí-li okolnosti, v žalobě uvedené, dle mínění soudu, by žalobní nárok odůvodnily, nemůže již řízení doplňovati a návrh zamítnouti, nýbrž musí návrh věcně vyřídit, po případě žalobní nárok zamítnouti. Kdyby však i bylo odůvodněno, návrh na vydání rozsudku pro zmeškání zamítnouti, byl by soud musil jednati dle §u 402 poslední odstavec c. ř. s. a naříditi rok k ústnímu jednání, ježto takto žaloba, na soud přijatá, jest vlastně nevyřízena, a musí býti o ní jednáno. K tomu však dosavadní průběh řízení nedává podnětu, poněvadž žalovaná strana se do jednání nepustila a je z jakéhokoliv dalšího přednesu vyloučena, strana žalující pak svým návrhem na vydání rozsudku pro zmeškání vyvolala ukončení řízení a tím také dala na jevo, že nepokládá za potřebno přednesené okolnosti skutkové doplňovati. Soud, jenž toliko při ústním jednání dle §§ů 180 a 182 c. ř. s. může na doplnění skutkového přednesu působiti, o tomto písemném návrhu podle §u 398 c. ř. s. nemůže ústní řízení ustanoviti a tedy nemůže také již skutkový děj doplňovati, nýbrž musí rozsudek vynésti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu s poukazem na důvody napadeného usnesení.

Čís. 4145.

Náhradový zákon (ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.).

Do výpovědi ze zabraného majetku lze si stěžovati pouze z důvodů § 12—25 náhr. zák.

Nelze dáti výpověď z majetku, jenž byl ze záboru propuštěn smírem mezi vlastníkem a Státním pozemkovým úřadem, má-li smír všechny náležitosti »rozhodnutí« Státního pozemkového úřadu, nanejvýš, byl-li schvá-

len správním výborem. Při tom není závady, by ve smíru nebyl přidělovému komisaři po dohodě s vlastníkem ponechán výběr pozemků, jež mají se vypustiti ze záboru.

(Rozh. ze dne 16. září 1924, R I 753/24.)

Rekursní soud nevyhověl rekursu majitele zabraného velko-statku do usnesení prvního soudu, jímž mu byla doručena výpověď Státního pozemkového úřadu ze zabraného majetku.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, doplně řádně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Stěžovatel je toho mínění, že mocí ustanovení Šu 12 náhr. zák., že výpověď sluší dáti před skutečným převzetím jen potud, pokud tento zákon neustanovuje jinak, spadá do části I c), t. j. do §§ 12—25 téhož zákona, pro jichž porušení stížnost přípustna jest (§ 20), také § 2 náhr. zák. a tím i § 5 záb. zák. a tím i § 11 téhož zák., z čehož prý jde, že při výpovědi nesmí býti porušeno žádné ustanovení náhr. zákona. Náhled ten jest mylný, neboť ona výhrada Šu 12, že výpověď dáti jest, pokud tento zákon nestanoví jinak, zcela patrně vztahuje se na ony případy, kde dle zákona výpovědi k převzetí třeba není, tak zejména na případy Šu 14 a 15 náhr. zák., a odporují zřejmě vývody stěžovatele, že stížnost je přípustna pro porušení kteréhokoli předpisu náhradového zákona, výslovnému předpisu Šu 20, jenž ji omezuje toliko na porušení Šu 12 až 25. Nicméně stížnost jest odůvodněna ze skutkových důvodů, v ní uplatňovaných, ale s jiného právního hlediska. § 12 totiž předpisuje, že výpověď dáti dlužno před skutečným převzetím zabraného majetku, z čehož zřetelně jde, že ji dáti možno toliko tehdy, pakli majetek, jehož převzetí se obmyšlí, skutečně je zabrán. Zabrán však není, byl-li ze záboru dle Šu 11 záb. zák. propuštěn, takové propuštění však může se státi nejen rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, nýbrž i smírem dojednaným mezi ním a vlastníkem, neboť platný smír nahraňuje dle všeobecných zásad právních vždy a všude rozhodnutí. Ovšem k platnosti smíru vyžaduje se tu, by smír měl všechny náležitosti, vyžadované k platnosti rozhodnutí, tak tedy, ježto rozhodnutí Státního pozemkového úřadu vyžaduje ku své platnosti schválení správního výboru (§ 11 čís. 1 téhož zák.), jest i k platnosti smíru třeba schválení správního výboru, neboť smír obsahuje v sobě rozhodnutí — a jen proto, že je obsahuje, může je nahrazovati, ježto § 7 čís. 1 zákona o. poz. úř. mluví jen o rozhodnutí — liše se od něho jen tím, že se zakládá na srovnalé vůli stran a nikoli na mocenském slovu úřadu. K tomu dodati dlužno, že § 26 nové znění náhr. zák. klade dohodu o převzetí na rovně převzetí jednostranně Státním pozemkovým úřadem dekretovanému. Stěžovatel tvrdí, že uzavřel se Státním pozemkovým úřadem právoplatnou dohodu o tom, které jeho nemovitosti převzaty budou a které nikoli (které se tedy ze záboru propouštějí), a tvrdí, že výpověď proti této dohodě se prohřešuje, vypovídajíc i nemovitosti, které

dle oné dohody nemají býti převzaty a které stížnost poznačuje. Pakli by tomu tak bylo, byl by porušen předpis Šu 12 náhr. zák., že vypověděti lze jen nemovitosti zabrané, a dlužno tedy tvrzení stížnosti vyšetřiti, neboť Státní pozemkový úřad, ačkoli se o stížnosti vyjádřil, brojí proti ní jen z právních důvodů a rekursní soud šetření nezavedl, máje mylně za to, že tvrzená dohoda neznamena porušení předpisů Šu 12 n. n. náhr. zák. Poněvadž k pravoplatnosti dohody dle hořejších vývodů náleží schválení správním výborem, dlužno zejména zjistiti, zda schválení to uděleno bylo. Doložiti dlužno, že stížnost tvrdí, že výběr parcel měl se dle dohody státi přidělovým komisařem ve shodě se stěžovatelem a že prý se takto také již stal: nestačila by sice dohoda mezi stěžovatelem a přidělovým komisařem, neboť musí se státi mezi stěžovatelem a Státním pozemkovým úřadem, poněvadž jedině tento rozhoduje o propuštění ze záboru, avšak nebylo by platnosti dohody nikterak na újmu, kdyby se stala mezi stěžovatelem a Státním pozemkovým úřadem se schválením správního výboru a bylo v ní ustanoveno, že výběr se přenechává přidělovému komisaři, takže tedy i toto ustanovení by bylo výborovým schválením kryto.

Čís. 4146.

**Pokud nebyla voda zachycena a na určité místo upoutána, nemůže býti předmětem věcných práv. Zápisy do vodní knihy nemají právo-
tvorného účinku.**

(Rozh. ze dne 16. září 1924, Rv I 441/24.)

Žaloba majitelů mlýna na obec o náhradu škody, jež jim vzešla tím, že obec odvedla jeden z pramenů, jichž voda poháněla jejich mlýn, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Nesprávné ocenění věci a nesprávné právní posouzení spatřuje odvolání v tom, že soud první stolice, ačkoliv dle posudku znalce zjišťuje, že tak zv.: »Brändenquelle« patří k oněm třem pramenům, které v knize vodní jako hnací vody pro mlýn žalobců jsou jmenovány, a že zachycením a odváděním pramene toho žalovanou obcí část hnací vody jest žalobcům odňata, zamítá nárok žalobců proto, že voda souvisle od pramene toho (od rybníčků) k mlýnu neteče a že jde jen o vodu přeteklou (Überlaufswasser), že však vodu takovou, jakož i podzemní pramen »Brändenquelle« nelze pokládati za vodu veřejnou nebo soukromou. Zápis do vodní knihy nemá prý jen význam deklarativní, jak soud první stolice za to má, neboť dle mín. nař. ze dne 20. září 1872, čís. 52 z. zák. zapisují se tam jen trvající a nově nabytá práva vodní. Právo to prý trvá potud, pokud nebylo vymazáno, bylo také přes 30 let vykonáváno a trvání a výkon jeho není prý tím dotčen, že svědci trvalý odtok z rybníčka ku mlýnu popřeli. Tyto výtky jsou neodůvodněny. Dle Šu 1 ministerského nařízení ze dne 20. září 1872, čís. 52 z. zák. měla býti u každého politického úřadu založena vodní kniha, by byla vykázána všechna práva vodní v okrese již trvající nebo podle zákona vodního nově nabytá pokud se při nich vyhledává schválení úřadu. Vodní kniha má tedy býti výkazem o právech těch a z dalších ustano-